

علی‌اللہ‌الرّحمن‌الرّحیم

سورة مبارکہ واقعہ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بنام خداوند بخشندۀ مهربان

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ (١)

هنجامی که واقعه عظیم (قیامت) واقع شود،

لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كاذبةٌ ﴿٢﴾

هیچ کس نمی تواند آن را انکار کند.

حافظة رافعة (۳)

این واقعه) گروهی را پایین می آورد
و گروهی را بالا می برد.

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ﴿٤﴾

در آن هنگام که زمین بشدت به لرزه درمی آید،

وَبُسْتِ الْجِبالُ بَسًا ﴿٥﴾

و کوهها درهم کوبیده می شود،

فَكَانَتْ هَبَاءً مُّنْبَثِّا (٦)

و بصورت غبار پراکنده درمی آید،

وَكُنْتُمْ أَزْواجاً ثَلَاثةً ﴿٧﴾

و شما (در آن زمان) سه گروه خواهید بود.

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

ما أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾

(نخست) سعادتمندان و خجستگان (هستند)؛ چه سعادتمندان و خجستگانی!

وَأَصْحَابُ الْمَسْئَمَةِ ما أَصْحَابُ الْمَسْئَمَةِ (٩)

و (گروه دیگر) شقاوتمندان و شومانند،
چه شقاوتمندان و شومانی!

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾

و (سومین گروه) پیشگامان پیشگامند،

أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾

آنها مقربانند.

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾

در باغهای پر نعمت بهشت (جای دارند).

ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

گروه زیادی (از آنها) از امتهای نخستین اند،

وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿١٤﴾

واندکی از امّتهای آخرين.

عَلَى سُرِّ مَوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾

(مقرّبان) بر تختهایی که در صفوں مختلف در کنار هم چیده شده قرار دارد،

مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَّقَابِلِينَ {۱۶}

در حالی که بر آنها نکیه زده
ورو به روی یکدیگرند.

يَطْوِفُ عَلَيْهِمْ وَلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾

نوجوانانی جاودان (در شکوه و طراوت)
پیوسته برگرد آنان می گردند،

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ ﴿١٨﴾

باقدحها و کوزه ها و جامهایی
لبریزاز شراب طهور.

لَا يُصَدِّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ ﴿١٩﴾

شرابی که نه از آن دردسر
می‌گیرند و نه مست می‌شوند.

وَفَاكِهَةٌ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾

و میوه هایی از هر نوع که انتخاب کنند،

وَلَحْمٍ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾

و گوشت پرنده از هرگونه که مایل باشند.

وَ حُورُ عَيْنٌ ﴿٢٢﴾

و همسرانی از حورالعین دارند،

كَمَثَالِ اللَّوْلُؤِ الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾

همچون مروارید (در صد) پنهان.

جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

اینها پاداشی است مطابق
اعمالی که انجام می دادند.

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾

در آنجانه لغو و بیهوده ای می شنوند نه سخنان گناه آلود؛

إِلَّا قِيلَّا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾

نهای سخنی که می شنوند
«سلام» است «سلام».

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾

و اصحاب یمین و خجستگان،
چه اصحاب یمین و خجستگانی !

فِي سَدْرٍ مَخْضُودٍ ﴿٢٨﴾

آنها در سایه درختان «سدر» بی خار قرار دارند،

وَظَلْحٌ مَنْضُودٌ ﴿٢٩﴾

و در سایه درخت (خوش رنگ و پر برگ) «طلح»،

وَظِلٌّ مَمْدُودٍ (٣٠)

وسایه ای گستردگی،

وَمَاٰءِ مَسْكُوبٍ ﴿٣١﴾

و در کنار آبشارها،

وَفَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ ﴿٣٢﴾

و میوه های فراوان،

لَا مَقْطُوْعَةٌ وَلَا مَمْنُوْعَةٌ ﴿٣٣﴾

که هرگز پایان نمی گیرد و ممنوع نمی شود،

وَفُرِشَ مَرْفُوعَةً (٣٤)

و همسرانی والا مقام.

إِنَّا أَنْشَأْنَا هُنَّ إِنْشَاءً ﴿٣٥﴾

ما آنها را آفرینش نوینی بخشیدیم،

فَجَعَلْنَا هُنَّ أَبْكَارًا ﴿٣٦﴾

و همه را دوشیزه قراردادیم،

عُرْبًا أَتَرَابًا ﴿٣٧﴾

زنانی که تنها به همسرشان عشق مدورزند
(و خوش زبان و فصیح) و همسن و سالند.

لَا صَاحِبُ الْيَمِينِ ۝ ۳۸

اینها همه برای اصحاب یمین است،

وَلِلّٰهِ مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾

که گروهی از امتهای نخستینند،

وَثُلَّةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿٤٠﴾

و گروهی از امّتهای آخرین.

وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ ما أَصْحَابُ الشِّمَالِ ۝ ۴۱

واصحاب شمال، چه اصحاب شمالی
(که نامه اعمالشان به نشانه جرمشان به دست چپ آنها داده شده)

فِي سَمُوٰهٖ وَ حَمِيمٍ ﴿٤٢﴾

آنها در میان بادهای گشنده
و آب سوزان قرار دارند،

وَظِلٌّ مِنْ يَحْمُومٍ ﴿٤٣﴾

و در سایه دودهای متراکم و آتش زا!

لَا بَارِدٌ وَلَا كَرِيمٌ ﴿٤٤﴾

سایه ای که نه خنک است و نه آرام بخش.

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتَّرَفِينَ ﴿٤٥﴾

آنها پیش از این (در عالم دنیا)
مست و مغروف نعمت بودند،

وَكَانُوا يُصْرُونَ عَلَى الْجِنْتِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾

و همواره برگناهان بزرگ اصرار میورزیدند،

وَكَانُوا يَقُولُونَ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا
وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾

و می گفتند: «هنگامی که ما مُردیم و خاک و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم
شد؟!

أَوْ آباؤنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾

و آیا پدران نخستین ما (برانگیخته می شوند)؟!»

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ ﴿٤٩﴾

بگو: «اولین و آخرين،

لَمْ جُمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتٍ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿٥٠﴾

همگی در موعد روزی معین گردآوری می شوند،

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾

سپس شما ای گمراهان تکذیب کننده!

لَا كُلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زَقْوَمٍ ﴿٥٢﴾

به یقین از درخت (نفرت انگیز) زقوم می خورید،

فَمَا لِئُنَّ مِنْهَا إِلَّا بُطُونَ ﴿٥٣﴾

و شکمها را از آن پر می کنید،

فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾

وروی آن از آب سوزان می نوشید،

فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهَيْمِ {٥٥}

و همچون شتران تشنه، از آن می آشامید.

هذا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٦﴾

این است وسیله پذیرایی از آنها در روز جزا!»

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾

ما شما را آفریدیم؛ پس چرا
(آفرینش مجدد را) تصدیق نمی کنید؟!

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾

آیا از نطفه‌ای که (در رحم) می‌ریزید آگاهید؟!

أَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾

آیا شما آن را (در دوران جنینی) آفرینش
(پی در پی) می دهید یا ما آفریدگاریم؟!

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ
وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقينَ ﴿٦٠﴾

ما در میان شما مرگ را مقدّر ساختیم؛ و هرگز کسی بر ما پیشی نمی‌گیرد.

عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ
وَنُنْشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

تا شما را به صورت دیگری تبدیل کرده و در جهانی که نمی دانید آفرینشی (تازه)
بخشیم!

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشَاةَ الْأُولَى
فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

شما عالم نخستین را دانستید؛ پس چرا متذکر نمی شوید(که جهانی بعد از آن است)؟!

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾

آیا درباره آنچه کشت می کنید اندیشیده اید؟!

أَنْتُمْ تَرْعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الظَّارِعُونَ ﴿٦٤﴾

آیا شما آن را می رویانید یا ما می رویانیم؟!

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَاماً
فَظَلَّتُمْ تَفَكَّهُونَ {٦٥}

اگر من خواستیم آن را مبدل به کاه در هم کوییده می کردیم تا در تعجب فرو روید!

إِنَّا لَمُغْرَمُونَ ﴿٦٦﴾

(بگونه ای که می گفتید:
براستی ما زیان کرده ایم،

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾

بلکه ما بکلی محروم شده ایم!

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾

آیا به آبی که می نوشید اندیشیده اید؟!

أَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُنْزِنِ
أَهُنَّ نَحْنُ الْمُنْزَلُونَ ﴿٦٩﴾

آیا شما آن را از ابرنازل کرده اید
یا ما نازل می کنیم؟!

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أَجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

اگر می خواستیم، این آب گوارا را تلخ و شور قرار می دادیم؛ پس چرا شکر نمی کنید؟!

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾

آیا درباره آتشی که می افروزید فکر کرده اید؟!

أَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا
أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ﴿٧٢﴾

آیا شما درخت آن را آفریده اید یا ما آفریده ایم؟!

نَحْنُ جَعَلْنَا هَا تَذْكِرَةً
وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ ﴿٧٣﴾

ما آن را وسیله یادآوری (برای همگان) و وسیله زندگی برای مسافران قرار داده ایم.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

حال که چنین است به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی (واوراپاک و منزه بشمار).

فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ﴿٧٥﴾

سوگند به جایگاه ستارگان
(و محل طلوع و غروب آنها)!

وَإِنَّهُ لَقَسْمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾

و این سوگندی است بسیار بزرگ، اگر بدانید!

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾

که آن، قرآن پرارزشی است،

فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ (٧٨)

که در کتاب محفوظی جای دارد،

لَا يَمْسُهُ إِلَّا الْمُظَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾

و جزپاکان نمی توانند به آن دست زند
(ودست یابند).

تَنْزِيلٌ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

آن از سوی پروردگار جهانیان نازل شده؛

أَفِهْذَا الْحَدِيثُ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ ﴿٨١﴾

آیا این سخن را [= این قرآن را با اوصافی که
گفته شد] سست و کوچک می شمرید،

وَجَعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾

و به جای شکر روزیهایی که به شما
داده شده (آن را) تکذیب می کنید؟!

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُّقُومَ (۸۳)

پس چرا هنگامی که جان به گلوگاه می رسد (توانایی بازگرداندن آن را ندارید)؟!

وَأَنْتُمْ حِينَئِذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾

و شما در این حال نظاره می کنید
و کاری از دستتان ساخته نیست)؛

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ
وَلِكُنْ لَا تُبَصِّرُونَ ﴿٨٥﴾

و ما از شما به او نزديكتريمولى نمى بىنىد.

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾

گر (با انتقال به سرای دیگر، هرگز در برابر اعمالتان) جزا داده نمی شوید،

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾

پس آن (روح) را بازگردانید اگر راست می گویید!

فَإِنَّمَاٰنَ كَانَ مِنَ الْمُقْرَبِينَ ﴿٨٨﴾

(ولی) هرگاه او از مقرّبان باشد،

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّةُ نَعِيمٍ ﴿۸۹﴾

در روح و ریحان و بهشت پر نعمت است.

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩٠﴾

اما اگر از اصحاب یمین باشد،

فَسَلَامٌ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩١﴾

(به او گفته می شود:) سلام بر تواز سوی اصحاب یمین (که از یاران تواند).

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الصَّالِيْنَ ﴿٩٢﴾

اما اگر او از تکذیب کنندگان گمراه باشد،

فَنُزِّلَ مِنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾

با آب سوزان دوزخ پذیرایی می شود

وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ ﴿٩٤﴾

و سرنوشت او ورود در آتش جهنم است؛

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقٌّ الْيَقِينٌ ﴿٩٥﴾

به يقين حق و يقين این است.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

پس به نام پروردگار بزرگت تسبیح کن
(واو را منزه بشمار).

صلوة الله العلی العظیم